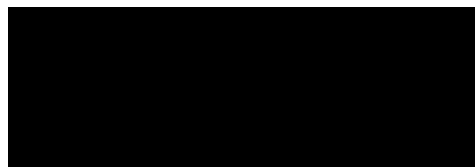

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI
DEPARTAMENT WYCHOWANIA I EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Warszawa, 07 lutego 2022 r.

DWEW-WWPB.053.11.2021/2022.BN

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję¹ w sprawie szczepień uczniów w szkołach, uprzejmie wyjaśniam.

Problematyka dotycząca zapewnienia bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych traktowana jest priorytetowo przez Ministra Edukacji i Nauki. Wszelkie decyzje w sprawie bezpiecznego funkcjonowania szkół są podejmowane z uwzględnieniem aktualnej sytuacji epidemicznej i zawsze w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym i Ministrem Zdrowia - dla dobra uczniów i nauczycieli.

Dyrektorów szkół obowiązują przepisy rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach². Dyrektor szkoły ma możliwość szybkiego i elastycznego reagowania w przypadku wystąpienia zakażenia u ucznia lub nauczyciela. Za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego może zawieszać zajęcia na czas oznaczony dla grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki, w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć np. do momentu ustania kwarantanny lub izolacji osób na nie skierowanych. W sytuacji zawieszenia zajęć dyrektor szkoły organizuje naukę, m.in. z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Rada Konsultacyjna ds. Bezpieczeństwa w Edukacji przy Ministrze Edukacji i Nauki zarekomendowała dyrektorom szkół: *Umożliwienie uczniom, którzy nie zostali skierowani na kwarantannę lub izolację domową, udział w zajęciach pozalekcyjnych na terenie szkoły, a w miarę możliwości organizacyjnych (m.in. technicznych, lokalowych, kadrowych) także w zajęciach obowiązkowych w trybie stacjonarnym.* Rekomendacja ta została zaakceptowana przez Rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego podczas posiedzenia 19 listopada 2021 r. i upowszechniona za pośrednictwem kuratorów oświaty wśród dyrektorów szkół.

¹ Z 5 listopada 2021 r.;

² rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604);

Odnosząc się do profilaktyki występowania zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży, uprzejmie informuję.

Działania Ministerstwa Edukacji i Nauki ukierunkowane są zarówno na poprawę dostępu dzieci i młodzieży do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rozwijanie kompetencji kadr, jak również przygotowanie systemowych rozwiązań sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia z uwzględnieniem zróżnicowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Nauka od początku nowego roku szkolnego rozpoczęła się w szkołach i placówkach w trybie stacjonarnym z zastosowaniem wytycznych MEiN, MZ i GIS³.

Przedszkole, szkoła i placówka⁴ są zobowiązane do objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną⁵ w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym. Pomoc ta polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce⁶.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna⁷ jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem, przez wszystkich nauczycieli oraz przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów.

Mając na uwadze potrzebę wzmocnienia profilaktyki występowania zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, Ministerstwo Edukacji i Nauki podejmuje działania ukierunkowane, zarówno na poprawę dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rozwijanie kompetencji kadr, jak również przygotowanie systemowych rozwiązań sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia, z uwzględnieniem zróżnicowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz ich problemów w zakresie zdrowia psychicznego.

Przygotowywane obecnie w resorcie edukacji i nauki rozwiązania uwzględniają m.in. standard zatrudniania w przedszkolach i szkołach nauczycieli specjalistów, np. psychologów. Wymiar zatrudnienia będzie zależny od liczby uczniów w przedszkolu/ szkole.

Rozwiązania w powyższym zakresie będą wprowadzane stopniowo, począwszy od 1 września 2022 r. do 1 września 2024 r. Realizacja tego zadania związana jest ze zwiększeniem środków finansowych przeznaczanych na organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach, w tym na zatrudnienie nauczycieli psychologów, pedagogów, logopedów, terapeutów pedagogicznych

³ <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wytyczne-mein-mz-i-gis>;

⁴ Wymienione w przepisach art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r., poz. 1082);

⁵ Art. 109 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo oświatowe;

⁶ Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280);

⁷ Zgodnie z przepisami § 6 ust. 3 ww. rozporządzenia;

i pedagogów specjalnych. Do wydatkowania na ten cel w 2022 r. zabezpieczono środki w wysokości 700 mln zł, w tym 520 mln zł na pierwszy etap standaryzacji zatrudnienia specjalistów w szkołach ogólnodostępnych od września (wzrost z 21 tys. specjalistów do 38 tys.) i 180 mln zł na dodatkowe zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej z możliwością realizacji od 1 marca br.

W pracach uwzględniono też wzmocnienie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w przedszkolach i szkołach. Działania w tym zakresie powinny umożliwić społeczności szkolnej zwiększenie kontroli nad czynnikami indywidualnymi i środowiskowymi warunkującymi stan zdrowia i w konsekwencji jego poprawę oraz promowanie zdrowego stylu życia, zdrowych nawyków i postaw związanych ze zdrowiem, w tym zdrowiem psychicznym wśród dzieci i młodzieży.

Celem proponowanych rozwiązań jest m.in. poprawa kondycji psychicznej polskich dzieci i uczniów oraz obniżenie wskaźników używania substancji psychoaktywnych, zachowań autodestrukcyjnych, zaburzeń psychicznych, w tym depresji.

W ramach Narodowego Programu Wsparcia Uczniów po Pandemii Ministerstwo Edukacji i Nauki przygotowało m.in. program **wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla uczniów i nauczycieli**, którego celem jest kompleksowe wsparcie młodych ludzi w powrocie do szkół po długotrwałym okresie nauki zdalnej. Zadanie to jest realizowane we współpracy z naukowcami z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz przedstawicielami Fundacji Polskiej Akademii Nauk w Lublinie.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że także od 2019 roku Minister Edukacji i Nauki zapewnił działanie ogólnopolskiej, bezpłatnej infolinii interwencyjno-informacyjnej, czynnej 24 godziny przez 7 dni w tygodniu. Od 1 listopada 2021 r. infolinia ta zastąpiona została telefonem zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Nowy bezpłatny numer, pod którym **dzieci i młodzież mogą otrzymać wsparcie psychologiczne to 800 12 12 12**. Z tej formy pomocy może skorzystać każda młoda osoba mająca problemy w domu, w szkole czy też w relacjach rówieśniczych, przy zapewnieniu anonimowości i pełnej dyskrecji. Telefon zaufania gwarantuje szybki dostęp do informacji i wsparcia, jak również podejmowanie interwencji w sprawach ważnych z punktu widzenia zdrowia psychicznego i bezpieczeństwa dzieci oraz młodzieży.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w celu zniwelowania negatywnych skutków pandemii oraz poprawy stanu kondycji fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej, specjaliści z Akademii Wychowania Fizycznego podjęli się realizacji projektu *Aktywny powrót do szkoły*. Docelowo planuje się przeszkolenie 42 000 nauczycieli oraz zorganizowanie 300 000 godzin dodatkowych zajęć sportowych dla uczniów.

Szczegółowe informacje dotyczące programu znajdują się na stronie internetowej:

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/aktywny-powrot-uczniow-do-szkoly-po-pandemii-inauguracja-programu-mein-i-awf>

Odnosząc się do kwestii szczepień przeciw COVID-19, uprzejmie wyjaśniam.

Ministerstwo Edukacji i Nauki współpracuje z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwem Zdrowia oraz Głównym Inspektoratem Sanitarnym w zakresie przeciwdziałania zakażeniom SARS-CoV-2. Koordynatorem Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19 jest Pan Michał Dworczyk - członek Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Resort edukacji realizuje działania informacyjne w zakresie szczepień uczniów na podstawie podjętych decyzji przez Koordynatora Szczepień oraz Ministra Zdrowia.

Zgodnie z Narodowym Programem Szczepień przeciw COVID-19, szczepienia są darmowe i dobrowolne.

Zgodnie z listem Ministra Zdrowia - wszystkie szczepionki przeciw COVID-19 dostępne w krajach Unii Europejskiej, a co za tym idzie również w Polsce przeszły procedurę dopuszczenia do obrotu decyzją Komisji Europejskiej po wcześniejszej naukowej ocenie Europejskiej Agencji Leków. Tym samym, co należy stanowczo podkreślić, stosowanie szczepionek nie jest eksperymentem medycznym. Wszystkie szczepionki to produkty lecznicze zarejestrowane ze wskazaniami stosowania w celu zapobiegania chorobie COVID-19 wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2. Bezpieczeństwo ich stosowania, skuteczność i jakość zostały pozytywnie ocenione przez Europejską Agencję Leków, w której zasiada również przedstawiciel Polski. Szczepionki przeciwko COVID-19 są opracowywane zgodnie z tymi samymi wymogami dotyczącymi jakości, bezpieczeństwa i skuteczności, jak inne produkty lecznicze.

Kierując się koniecznością pilnej walki ze światową pandemią i koniecznością ochrony zdrowia oraz życia ludzkiego procedury rejestracyjne szczepionek zostały skrócone, ale wszystkie badania wykonano w oparciu o najwyższe standardy bezpieczeństwa, podobnie jak to się dzieje w przypadku innych szczepionek. Nie pominięto żadnego wymaganego etapu badań ani kontroli. Wszystkie badania laboratoryjne, zarówno niekliniczne na zwierzętach, jak i kliniczne na ludziach zostały przeprowadzone zgodnie z najbardziej rygorystycznymi zasadami, standardami i kryteriami etycznymi. Wydanie pozwolenia dopuszczającego szczepionkę do obrotu oznacza zatem, że jakość, bezpieczeństwo i skuteczność takiego produktu leczniczego została udowodniona na podstawie odpowiednich badań klinicznych, przedklinicznych i chemiczno-farmaceutycznych. Wszystkie informacje związane ze stosowaniem szczepionek przeciw COVID-19, w tym przeciwwskazania oraz działania niepożądane określają Charakterystyki Produktu Leczniczego (CHPL) dla poszczególnych szczepionek, które są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia.

Szczepienia są skuteczną metodą walki z koronawirusem – pozwalają budować naturalną odporność i zredukować ryzyko ciężkiego przebiegu lub zgonu przez COVID-19.

Na zachorowanie na COVID-19 narażony jest każdy człowiek, choć w niektórych populacjach ryzyko wystąpienia ciężkiej postaci choroby jest wyższe. Szczepionki są skuteczną metodą chroniącą przed zarażeniem różnymi chorobami. Ludzkość z powodzeniem korzysta z tej zdobyczy cywilizacji

od kilkuset lat. <https://www.gov.pl/web/szczepimysie>. Dlatego Ministerstwo Edukacji i Nauki zachęca do szczepień nauczycieli, uczniów i całą społeczność szkolną.

Niezależnie od rodzaju szczepionki, każda z nich przechodzi staranne badania i może być podana wyłącznie po dopuszczeniu do obrotu przez wyspecjalizowane instytucje, a w badania nad szczepionką przeciw COVID-19 zaangażowali się wybitni naukowcy z całego świata. Dzięki tak dużemu, globalnemu wysiłkowi mamy produkt, który może być skuteczną bronią w walce z pandemią.

Prace nad szczepionkami COVID-19 przeprowadzano według najwyższych standardów bezpieczeństwa. Więcej informacji dostępnych jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/szczepimysie/bezpieczenstwo>.

W ramach promocji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19, Ministerstwo Edukacji i Nauki przeprowadziło szereg działań, w tym informacyjno-promocyjnych, skierowanych do dyrektorów szkół i placówek, nauczycieli, uczniów i ich rodziców, rektorów uczelni, nauczycieli akademickich i studentów. W upowszechnianiu informacji wykorzystano zarówno przekaz bezpośredni, jak i środki komunikacji elektronicznej. Treści edukacyjne były udostępniane na stronie internetowej ministerstwa, w mediach społecznościowych (Twitter, Facebook) oraz przez System Informacji Oświatowej.

W szkołach zrealizowano akcję promującą szczepienia uczniów powyżej 12. r.ż. W ramach wyjścia grupowego do punktu szczepień lub w mobilnej jednostce szczepiącej realizującej to zadanie na terenie szkoły mogli być także zaszczepieni rodzice ucznia oraz pracownicy szkoły. W celu realizacji tego zadania Ministerstwo Edukacji i Nauki podjęło współpracę z Ministerstwem Zdrowia, Głównym Inspektoratem Sanitarnym, Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładem Higieny, powstały materiały, w tym scenariusze zajęć dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, które w zrozumiały sposób przybliżyły kwestie naukowo-medyczne⁸.

Także w związku z uruchomieniem szczepień przeciw COVID-19 dla najmłodszej grupy wiekowej, tj. dzieci w wieku 5-11 lat, przygotowano przykładowe scenariusze zajęć edukacyjnych do wykorzystania przez nauczycieli wychowania przedszkolnego⁹.

Tematyka zajęć jest ściśle związana z działaniami na rzecz zahamowania pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 i profilaktyką zachorowań na inne choroby zakaźne, ze szczególnym uwzględnieniem roli szczepień ochronnych. Scenariusze mogą być zmodyfikowane zgodnie z potrzebami i możliwościami odbiorców w taki sposób, by główne cele zajęć zostały zachowane.

⁸ Dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/szczepienia-uczniow-od-12-roku-zycia--materiały-informacyjne>;

⁹ Scenariusze dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/szczepienia-dzieci-powyzej-5-roku-zycia--scenariusze-zajec-dla-nauczycieli-wychowania-przedszkolnego2>.

Wszystkie materiały w zakresie szczepień dzieci i uczniów zostały przekazane do dyrektorów szkół i placówek oświatowych za pośrednictwem systemu SIO i Kuratorów Oświaty oraz przez stronę internetową ministerstwa.

Ostatni pakiet z materiałami, wysłany 14 stycznia br., zawierał plakaty promujące szczepienia wśród dzieci i uczniów. Umieszczone na nich kody QR, odsyłają do ważnych informacji o szczepieniach. Rozwiązanie to ułatwia rodzicom i uczniom zapoznanie się z materiałami bezpośrednio na własnym telefonie lub tablecie.

Z poważaniem

Wawrzyniec Roch Kowalski
Zastępca Dyrektora
/ – podpisany cyfrowo/